

RODINNÁ TRADICE
Zahrada (na níž se dřív rozkládal klášter) patří rodině už téměř tři sta let. S každou generací se trochu změní.

Zahrada s pamětí

▲ PROMĚNA

Během několika let dokázala Marie Dvořáková změnit stárnoucí sad v moderní zahradu.

► ÚČELNÁ ŘEŠENÍ

Všechno vypadá lehce a přirozeně, ale uplatní se tu i technika: v tomto případě dokonale skrytá pod terénní vlnou.

Na místě, kde kdysi dávno **STÁVAL KLÁŠTER**, je dnes kvetoucí zahrada.

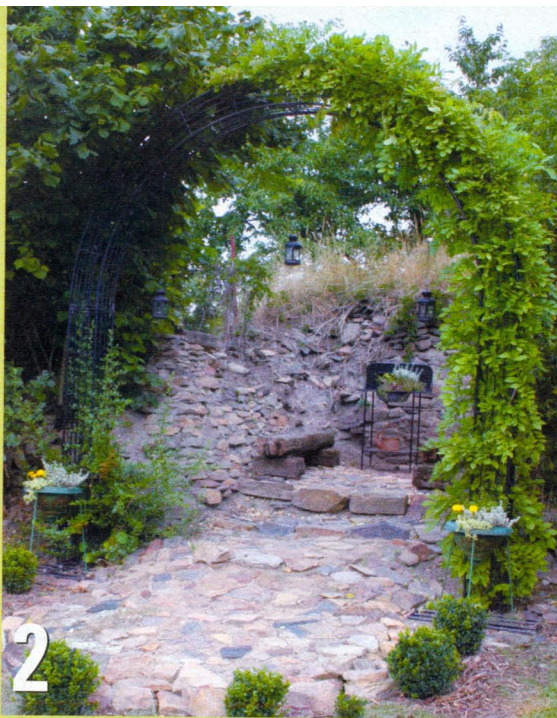
Kostel, ambity i tichý zpěv mnichů jsou dávno pryč, ale něco tu stále vyzařuje zvláštní atmosféru s trochou tajemství. Na zahradě paní Marie Dvořákové z Kouřimi totiž kdysi stálo cisterciácké proboštství – správné centrum zdejšího kraje. Jeho čas se naplnil v roce 1421, kdy kouřimští radní otevřeli městskou bránu husitům a ti na oplátku ušet-

řili všechny domy s výjimkou jediného: kláštera. Ten i s jejich obyvateli spolykaly plameny.

Čas, vítr a sousedé, kteří někdejší klášterní kameny zabudovali do svých zdí, dílo dokonali: stopy po významné sakrální stavbě pomalu zmizely.

Asi o tři sta let později získal pozemek jeden z předků paní Dvořákové. Od té

1 ŽIVÁ VODA Pátrání po prameni paní Dvořákovou teprve čeká. Zatím zahradu příjemně prostupuje alespoň šumění vody, která cirkuluje v kamenné kádi.

2 PAMÁTKA V SOUČASNÉM KABÁTĚ

Středověká bašta, která se zachovala v bývalých klášterních hradbách, patří k prvkům, jež stojí za to zachovat. Majitelům se podařilo obnovit historický vzhled a přitom baštu nenásilně začlenit do zahrady.

doby se zdejší zahrada – později i s domem – předává z rodičů na potomky. Následující generace se snaží uchovat dědictví a přidat k němu svou stopu.

Když kouřimskou zahradu v roce 1992 zdělila paní Dvořáková – do té doby obyvatelka hlavního města –, neváhala ani na okamžik. Věděla, že rodové zahrady se ujme, i když to bude stát spoustu prostředků a sil. Stalo se – ale trvalo ještě několik dalších let, než se Dvořákoví do Kouřimi přestěhovali.

Čekal je tu rozlehlý ovocný sad, který kdysi poskytoval dědečkovi obživu: na sto dvacet jabloní, hrušní a dalších stromů na pěti tisících metrech čtverečních. Nová majitelka se zvolna pustila do úprav, jejichž cíl lze shrnout pěti slovy: „Aby tu všem bylo hezky.“

Už první rok – kdy únor strávila prořezáváním a březem v horečkách – pochopila, že bez pomoci se neobejde. Náhoda jí poslala několik studentů zemědělství, kteří se ujali části nutných prací. Čas od času tu pomáhají dodnes.

► **KRAJINA SE ZRCADLY**

Jezírko (lépe řečeno soustava dvou vodních prvků) vzniklo nedávno. Přesto vypadá, jako by se tu hladina blýskala odjakživa.

Část stromů zmizela, plochu pokryl trávník a místa, která dřív skrývaly košaté koruny, zalilo slunce. Užitek zahrad se zvolna proměňovala v obytnou.

„Bylo tu příjemně, ale chyběla tu voda – a já jsem věděla, že ji tenhle prostor potřebuje,“ popisuje majitelka další krok. Ke kamenné hradbě – která kdysi bývala městským opevněním – tak přibyla kád' s pramenem. Za klidných večerů tiché šumění doléhá až do domu.

Zdi pak olemoval pás trvalkových záhonů – některé z nich byly inspirovány návrhy v našem časopise. Nakonec přibyl biotop – jezírko na koupání. Jako mnoho dalších zahradních prvků i ono ctí jednu ze zásad paní Dvořákové: účelnost. „Hornatá“ středomořská skalka, která sousedí s vodní hladinou, totiž skrývá nezbytnou techniku, která pohání vodu v potoce.

Co dál? „V nejbližší době bych chtěla dát do pořádku středověkou baštu, která se zachovala v hradbách,“ ukazuje majitelka. „A pak nás čeká ještě jedna věc: hledání vody. Nepochybuji o tom, že ve středověku, když tu stál klášter, tu musela být i studna. Zatím je někde zasypaná a ztracená – ale protože taková zahrada spotřebuje spoustu vláhy, musíme ji co nejdřív najít.“ Zahradu tedy brzy navštíví proutkař, a pokud bude úspěšný, vrátí se sem po několika stovkách let životodárná tekutina.

Při úpravách se naše hostitelka snaží zachovat původního ducha. Jak se jí to povedlo, můžete posoudit při pravidelných prohlídkách, které se konají při kouřimských dnech evropského dědictví, kdy se brány téhle staré zahrady otevírají i pro návštěvníky. Letos se můžete Snu noci kouřimské oddat 12. září. * Text a foto: Jiří Dvořák

Vážení čtenáři, na této dvoustraně může být článek i o vás. Máte-li zajímavě řešenou zahradu, pošlete nám krátký text a několik fotografií. Dopis označte heslem Zahrada a lidé. Bude-li to v našich silách, rádi vás navštívíme.

